

LİDERLİK BİÇİMLERİ

Profiliniz size, liderlik biçiminiz konusunda düşünme olanağı sağlar. Aşağıda, farklı dokuz liderlik biçiminden söz edilmektedir. Her birini inceleyip hangi biçimleri geliştirmek istediğinize karar verin. Becerilerinizi nasıl geliştirebileceğiniz konusunda size geribildirim verebilecek birisi ile profilinizi tartışmanız yararlı olacaktır.

1. Değerlere Dayalı Biçim

İyi ve kötüyü, önemli ve önemsizi tanımlayan derin inançları vardır. Değerlerini başkalarına anlatarak, ilgi ve sempati toplar. Değerleri diğer insanlarda etki bırakır, ikna edici bir biçimde düşüncesini savunur. Saygı ve hayranlık kazanır. Kullandığı beceriler; değerleri tanımlama, etkin sunuş ve yüzeysel olmayan konuşmalardır. İnsanların ahlaki yanlarına hitap ederek, onları etki altına alır.

2. Amaç Belirleyen Biçim

İşin içinde olan herkesin amaçlarını ve hedeflerini anladığından emin olur ve onları başarıya doğru yönlendirir. Diğerlerinin yaptıklarını, performanslarını gözler, başarı ölçekleri koyar ve birbirleriyle bağlantılı planlar yaratır. Hedefleri saptayıp, engelleri aşarak zor durumların üstesinden gelir. Etkileşim biçimi, gerçek bir yönetici biçimidir. Çalışmaları kanallı edebilmek için, yöneticilik beceri ve tekniklerini kullanır. Kullandığı beceriler, hedef belirleme, eylem planlama, performans değerlendirme, kontrol ve geribildirim vermektir. Diğer kişileri, hedeflere bağlı kalmalarını sağlayarak ve performanslarını izleyerek güdüler.

3. İhtiyaçları Karşıllayan Biçim

Pratik yardımlar sunar. Diğer kişilerin ihtiyaçlarını belirler ve bunların nasıl gerçekleşebileceğini gösterir. Sorun çözmede diğerlerine faydalı kaynak olma görevini üstlenir. Güvenilirliği ve etkisi, karşılıksız yardımcı olmaktan kaynaklanır. Kullandığı beceriler; duyarlılık, etkin dinleme, eylem planlama ve uzlaşmacı danışmanlıktır. Dostluğu ve verdiği güven ile çalışma arkadaşlarını etkiler.

4. İleriyi Gören Biçim

Hedeflenen geleceğe dair “resimler” çizerek, işleri yapmanın başka yollarını önerir. İnsanların düşüncelerine anlam ve yön verir. Onları, karşılaşılabilecek sonuçlara hazırlar. Canlı tanımlamalar yapması, hayal gücü, ileri görüşlülüğü ve pratik olması, güçlü yanlarıdır. Diğer kişileri, olayların olumlu yönlerini sunarak etkiler.

5. Akılcı Sunuş Biçimi

Tartışmalarda iyidir. Geçerli veriler sunar. Verileri toplayıp bilgiyi değerlendirerek, mantıklı bir tez oluşturur ve akılcı sunuşlar yapar. Mantığa ve akla hitap eder. Kullandığı beceriler; analiz yapmak, kavram geliştirmek, mantıklı düşünmek ve bunları bir plan çerçevesinde sunmaktır. Diğerlerini iddialarının gücü ve akılcılıkla etkiler.

6. Güdüleyici Biçim

İnsanları, zaman zaman ısrarcı davranarak ve onlardan farklı şekilde davranmalarını isteyerek etkiler. Kimi zaman zorlayıcı, kontrol edici ve baskın bir stili vardır. Değişiklik yaratmak için kargaşa çıkarmayı bile göze alabilir. Becerileri; kişilerle ilgili detaylı bilgi edinmek, atılganlık ve çatışmalardan korkmayıp onların yapıcı amaçla kullanılmasıdır. İnsanların iradelerini harekete geçirebilme yeteneğine sahiptir.

7. Kuruma Yönelik Biçim

Bir etki yaratabilmek için, resmi otoriteye ihtiyaç olduğuna inanır. Güçlü pozisyonlarda olup yasal roller edinmek ister. Bir olayda kaynakları kullanırken karar verebilmek için, bu hakka sahip olmak ister. Temellerin sağlam olması çok önemlidir. Kullandığı beceriler; organizasyon yapabilme, planlama, performans kontrolü ve yöneticiliktir. Diğer kişilere resmi güç ile iş yaptırır.

8. Eğitici Biçim

Kişilere yeni fikirler, deneyimler, kavramlar, olanaklar ve kendilerine dönük düşünceler sunar. Bir öğretmen, eğitimci, harekete geçirici, danışman ve rehber gibi davranıp onları, deneyimlerini gösterme ve zihinlerini açma yoluyla zenginleştirir. Kişilerin düşünce veya davranışının uygun olup olmadığını fark etmelerini sağlar. Kullandığı beceriler; teşhis koymak, öğrenmeyi planlamak, prensipleri anlatmak ve öğretmektir. Diğerlerini, çevrelerindeki dünyayı tekrar değerlendirmelerini sağlamak yoluyla etkiler.

9. Destekleyici Biçim

İnsanları, ihtiyaçlarını belirlemeleri, seçenekleri değerlendirmeleri, eylem programları formüle etmeleri ve kendi adlarına inisiyatif kullanmaları için güçlendirir ve yüreklendirir. Destekleyici ve olumludur; enerji sağlar ve insanlara güven verir. Rehberlik etmeye değil, başkalarının harekete geçmesini sağlamaya çalışır. Kullandığı beceriler; dinlemek, danışmanlık, olumlu geribildirim vermek ve akıl vermektir. Harekete geçmeye izin verir, moral desteği sağlar ve bazen de pratik destek sunar. Diğerlerini, onlara enerji vererek etkiler.